

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoCsp/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119349364
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119349364.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Petra Kvietka a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, právne zastúpeného JUDr. Oskarom Chnárkom, advokátom so sídlom Komenského 3, proti žalovanej F. Z., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom A. M. č. XX, o zaplatenie 144,28 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 8Csp/28/2020 - 121 zo dňa 15. 12. 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen, ako súd prvej inštancie (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“, event. „prvoinštančný súd“), odvolaním napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu istiny 144,28 Eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 23,78 Eur od 19. 08. 2016 do zaplatenia, zo sumy 20,58 Eur od 20. 09. 2016 do zaplatenia, zo sumy 20,58 Eur od 19. 10. 2016 do zaplatenia, zo sumy 40,38 Eur od 19. 11. 2016 do zaplatenia, zo sumy 20,58 Eur od 20. 12. 2016 do zaplatenia a zo sumy 18,38 Eur od 19. 01. 2017 do zaplatenia, pričom dlžnú sumu povolil žalovanej splácať v 20,- Eur mesačných splátkach vždy do 20.-teho dňa toho ktorého mesiaca počnúc mesiacom, v ktorom uvedený rozsudok nadobudne právoplatnosť, pričom nezaplatením čo i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh (prvý výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (druhý výrok).

2. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 159,25 Eur s príslušenstvom z titulu dlhu vzniknutého na základe uzavretej zmluvy o poskytovaní verejných služieb so spoločnosťou Slovak Telekom, a. s., ktorá mu bola postúpená dňa 04. 07. 2018. Na základe výzvy Upomínacieho súdu v Banskej Bystrici žalobca súhlasil s tým, aby sa žaloba týkala len sumy 144,28 Eur s príslušenstvom.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 43 ods. 1 písm. a), b), ods. 12, § 44 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách ((ďalej aj „Zákon o elektronických komunikáciách“), § 488, § 491 ods. 1, § 517 ods. 2, § 524 ods. 1, 2, Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a dospel k záveru o dôvodnosti nároku žalobcu, ktorého aktívna vecná legitímácia bola preukázaná, nakoľko listom zo dňa 13. 08. 2018 oznámila spoločnosť Slovak Telekom, a. s. žalovanej postúpenie pohľadávky. Medzi právnym predchodcom žalobcu Slovak Telekom, a. s. a žalovanou bola uzatvorená zmluva o poskytovaní telekomunikačných služieb (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej žalovaná odoberala služby, za ktoré bola povinná platiť riadne a včas. Pretože žiadnym spôsobom nepreukázala zaplatenie vymáhanej sumy, žalobe vyhovel. Námietky žalovanej spočívajúce v tom, že sa v mieste poskytovania služieb právnym predchodcom žalobcu už nezdržavala

(nebývala) nepovažoval za spôsobilé pre zamietnutie žaloby, iná situácia by bola za predpokladu preukázania uvedenej skutočnosti, teda že právnenému predchodcovi žalobcu oznámila danú skutočnosť, a že došlo k zrušeniu Zmluvy. Keďže danú skutočnosť nepreukázala a žalobca jej tvrdenia poprel, nepovažoval námietky žalovanej za dôvodné. Zároveň priznal žalobcovi aj úroky z omeškania podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a to odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých faktúr. S poukazom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovanej, s čím žalobca súhlasil, jej povolil žalovanú sumu s príslušenstvom splácať v splátkach po 20,- Eur pod následkom straty výhody splátok vždy do 20. dňa toho-ktorého mesiaca.

4. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a aplikujúc zásadu úspechu v spore priznal náhradu trov konania žalobcovi voči žalovanej.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalovaná v zákonnej lehote, v ktorom namietala uplatnenie nároku, pretože dňa 15. 07. 2016 prestala bývať v dome so súpisným číslom 21 v Brezinách, ktorý predala podľa zmluvy. Nakoľko nebolo voľné miesto v domove dôchodcov, bývala u známych mimo obce Breziny a od 01. 08. 2016 bývala v Útulku na Stráži až do 31. 08. 2016, kedy sa stala klientkou Domova Dôchodcov Oáza staroby v Dudinciach. Počas danej doby vybavovala rôzne záležitosti ohľadne zdravotného stavu a bola tiež na pracovisku Slovak Telekomu odhlásiť pevnú linku, uzrozumeli ju s tým koľko má zaplatiť, čo aj učinila a tiež jej povedali, že má všetko vysporiadané. Nebola ochotná platiť za služby, ktoré nevyužívala, doklady nemá, lepšiu pozíciu má žalobca, ktorý nimi disponuje a zamlčal ich. Tiež namietala, prečo nebola vyzývaná k zaplaceniu a prečo ju od služieb neodpojili, keď údajne neplatila, s poštou bola v spojení, preto žalobca neuvádzal pravdivé tvrdenia, že ju vyzývali, keďže zásielky na poštu mala doručované aj od iných subjektov.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť, nakoľko odvolanie žalovanej považoval za účelové a nedôvodné, keďže nárok v spore preukázal. Taktiež poukázal na nedostatky podaného odvolania žalovanej. Uviedol, že žalovaná svoje tvrdenia nepreukázala žiadnym listinným dôkazom, pričom zmena miesta trvalého bydliska z dôvodu predaja nehnuteľnosti na tretiu osobu neznamená, že záväzok, ku ktorému sa zaviazala podpisom Zmluvy zanikol. Žalovaná porušila svoje povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy, pričom platnosť predmetnej Zmluvy nebola v konaní sporná a zmenu miesta trvalého pobytu mala oznámiť právnenému predchodcovi, nakoľko je zrejmé, že danou informáciou nedisponoval.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, nakoľko rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, a preto je jeho rozhodnutie vecne nesprávne.

9. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu ide vtedy, ak súd nepoužije správny predpis, alebo ak síce aplikoval správny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že nárok žalobcu je odvodený z dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb - balík služieb dňa 21. 04. 2016, ktorou si žalovaná aktivovala u žalobcu, resp. u jeho právneho predchodcu verejnú telefónnu službu, s pripojením telefónna prípojka TP1, program služby Doma happy XL, s akciovou cenou počas 1 až 30 mesiacov v sume 19,99 Eur mesačne so splatnosťou vopred. Táto služba bola viazaná k miestu Horné Breziny, súp. č. 21, Breziny. Žalobca podal predmetnú žalobu na okresný súd dňa 10. 06. 2020, ktorou sa domáhal zaplacenía žalovanej sumy, a to na základe faktúr č. VS 3787883004 podľa, ktorej žalovaná mala na základe tejto faktúry zaplatiť sumu 23,78 Eur so splatnosťou 18. 08. 2016, na základe faktúry č. VS 5788812175 mala zaplatiť sumu 20,58 Eur so splatnosťou 19. 09. 2016, na základe faktúry č. VS 5789743298 mala zaplatiť sumu 25,57 Eur so splatnosťou 18. 10. 2016, na základe faktúry č. VS 4790675552 mala zaplatiť sumu 45,37 Eur, pri ktorej žalobca uplatňoval len sumu 40,38 Eur, na základe faktúry č. VS 791610390 mala zaplatiť sumu 25,57 Eur splatnú dňa 19. 12.

2019 a na základe faktúry č. VS 8792554983 mala zaplatiť sumu 18,38 Eur splatnú dňa 18. 01. 2017. V danom prípade teda išlo o sumu vyplývajúcu z jednotlivých faktúr, ktorých splatnosť bola v roku 2016 a jedna z faktúr mala splatnosť dňa 18. 01. 2017.

11. V posudzovanej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá uzatvárala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav.

12. Odvolací uvádza, že aj Zmluva o pripojení a Zmluva o poskytovaní verejných služieb, sú štandardnými formulárovými spotrebiteľskými zmluvami, kde právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná v postavení spotrebiteľa, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľských zmlúv nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zjavné, že na predmetnú Zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia OZ a teda aj ustanovenie § 54a OZ.

13. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

14. Podľa dôvodovej správy k ust. §54a OZ je významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom tohto ustanovenia je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie (bol premlčaný), v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). Cieľom nebolo automatické oslobodenie dlžníka - spotrebiteľa, od plnenia záväzkov, a to ani v prípade, že sú premlčané. Samotné premlčanie totiž spôsobuje zánik právneho nároku, teda spôsobilosti vymáhať svoje právo pred príslušným orgánom a zabezpečiť tak jeho vynútené splnenie prostredníctvom právoplatného rozhodnutia. Avšak len v prípade, že premlčanie dlžník namieta. Ani po premlčaní však samotné právo nezaniká, zaniká len právny nárok, teda „procesná podstata“ práva. Naďalej však právo zotrváva v podobe tzv. naturálneho záväzku, teda práva bez procesného potenciálu, ktoré existuje de facto v abstraktnej podobe ako legitímny právny titul. Inými slovami, splnenie záväzku spočíva výhradne na dobrovoľnosti zo strany dlžníka, pričom prijatie tohto plnenia je „kryté“ existenciou naturálneho práva, a teda nie je považované za plnenie bez právneho titulu, a teda za bezdôvodné obohatenie, ktoré je potrebné vrátiť. Druhým rozmerom tohto ustanovenia je zámer zákonodarcu, na tom, aby veritelia vymáhali svoje pohľadávky voči spotrebiteľom v čo možno najkratšom čase. Teda ešte v rámci plynutia premlčacej doby. Zákonodarca tak motivuje veriteľov k vyššej aktivite pri správe svojich pohľadávok a včasnému proaktívnemu konaniu voči spotrebiteľovi. V tomto prípade nejde len o reálnu možnosť zániku alebo straty dôkazov na procesnú obranu spotrebiteľa, ale aj o skutočnosť, že spotrebiteľ je chránený pred vznikom nadmerných úrokov z omeškania v prípade peňažných dlhov. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr.

15. Odvolací súd dáva do pozornosti okresnému súdu rozhodnutie Ústavného súdu SR na neverejnom zasadnutí pléna 12. mája 2021, na ktorom rozhodol vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 5/2021 o návrhu

Okresného súdu Martin na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade ustanovenia § 54a prvej vety OZ v znení neskorších predpisov s Ústavou Slovenskej republiky tak, že návrh odmietol.

16. Keďže prvoinštančný súd sa nezaoberal tak podstatnými skutočnosťami ako je otázka premlčania nároku žalobcu podľa § 54a OZ, ktorá skutočnosť má podstatný vplyv na posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu, je jeho rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení, a to aj napriek skutočnosti, že žalovaná námietku premlčania nevzniesla a uvádzala iné skutočnosti na svoju obranu.

17. Preto odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Úlohou súdu prvej inštancie bude následne sa zaoberať otázkou, či nedošlo k premlčaniu nároku žalobcu vzhľadom na splatnosť jednotlivých faktúr v roku 2016 a 2017, pričom uvedenú skutočnosť posúdi vzhľadom k dátumu podania žaloby žalobcu. Na základe posúdenia tejto podstatnej skutočnosti sa bude zaoberať, či je nárok žalobcu dôvodný, teda či nie je premlčaný, ale aj ďalšími prípadnými námietkami žalovanej, ktorá je slabšou stranou sporu.

19. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

1. Okresný súd Zvolen, ako súd prvej inštancie (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“, event. „prvoinštančný súd“), odvolaním napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu istiny 144,28 Eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 23,78 Eur od 19. 08. 2016 do zaplataenia, zo sumy 20,58 Eur od 20. 09. 2016 do zaplataenia, zo sumy 20,58 Eur od 19. 10. 2016 do zaplataenia, zo sumy 40,38 Eur od 19. 11. 2016 do zaplataenia, zo sumy 20,58 Eur od 20. 12. 2016 do zaplataenia a zo sumy 18,38 Eur od 19. 01. 2017 do zaplataenia, pričom dlžnú sumu povolil žalovanej splácať v 20,- Eur mesačných splátkach vždy do 20.-teho dňa toho ktorého mesiaca počnúc mesiacom, v ktorom uvedený rozsudok nadobudne právoplatnosť, pričom nezaplatením čo i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh (prvý výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (druhý výrok).

2. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 159,25 Eur s príslušenstvom z titulu dlhu vzniknutého na základe uzavretej zmluvy o poskytovaní verejných služieb so spoločnosťou Slovak Telekom, a. s., ktorá mu bola postúpená dňa 04. 07. 2018. Na základe výzvy Upomínacieho súdu v Banskej Bystrici žalobca súhlasil s tým, aby sa žaloba týkala len sumy 144,28 Eur s príslušenstvom.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 43 ods. 1 písm. a), b), ods. 12, § 44 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách ((ďalej aj „Zákon o elektronických komunikáciách“), § 488, § 491 ods. 1, § 517 ods. 2, § 524 ods. 1, 2, Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a dospel k záveru o dôvodnosti nároku žalobcu, ktorého aktívna vecná legitímácia bola preukázaná, nakoľko listom zo dňa 13. 08. 2018 oznámila spoločnosť Slovak Telekom, a. s. žalovanej postúpenie pohľadávky. Medzi právnym predchodcom žalobcu Slovak Telekom, a. s. a žalovanou bola uzatvorená zmluva o poskytovaní telekomunikačných služieb (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej žalovaná odoberala služby, za ktoré bola povinná platiť riadne a včas. Pretože žiadnym spôsobom nepreukázala zaplataenie vymáhanej sumy, žalobe vyhovel. Námietky žalovanej spočívajúce v tom, že sa v mieste poskytovania služieb právnym predchodcom žalobcu už nezdržiavala (nebývala) nepovažoval za spôsobilé pre zamietnutie žaloby, iná situácia by bola za predpokladu preukázania uvedenej skutočnosti, teda že právnemu predchodcovi žalobcu oznámila danú skutočnosť,

a že došlo k zrušeniu Zmluvy. Keďže danú skutočnosť nepreukázala a žalobca jej tvrdenia poprel, nepovažoval námietky žalovanej za dôvodné. Zároveň priznal žalobcovi aj úroky z omeškania podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a to odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých faktúr. S poukazom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovanej, s čím žalobca súhlasil, jej povolil žalovanú sumu s príslušenstvom splácať v splátkach po 20,- Eur pod následkom straty výhody splátok vždy do 20. dňa toho-ktorého mesiaca.

4. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a aplikujúc zásadu úspechu v spore priznal náhradu trov konania žalobcovi voči žalovanej.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalovaná v zákonnej lehote, v ktorom namietala uplatnenie nároku, pretože dňa 15. 07. 2016 prestala bývať v dome so súpisným číslom 21 v Brezinách, ktorý predala podľa zmluvy. Nakoľko nebolo voľné miesto v domove dôchodcov, bývala u známych mimo obce Breziny a od 01. 08. 2016 bývala v Útulku na Stráži až do 31. 08. 2016, kedy sa stala klientkou Domova Dôchodcov Oáza staroby v Dudinciach. Počas danej doby vybavovala rôzne záležitosti ohľadne zdravotného stavu a bola tiež na pracovisku Slovak Telekomu odhlásiť pevnú linku, uzrozumeli ju s tým koľko má zaplatiť, čo aj učinila a tiež jej povedali, že má všetko vysporiadané. Nebola ochotná platiť za služby, ktoré nevyužívala, doklady nemá, lepšiu pozíciu má žalobca, ktorý nimi disponuje a zamlčal ich. Tiež namietala, prečo nebola vyzývaná k zaplateniu a prečo ju od služieb neodpojili, keď údajne neplatila, s poštou bola v spojení, preto žalobca neuvádzal pravdivé tvrdenia, že ju vyzývali, keďže zásielky na poštu mala doručované aj od iných subjektov.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť, nakoľko odvolanie žalovanej považoval za účelové a nedôvodné, keďže nárok v spore preukázal. Taktiež poukázal na nedostatky podaného odvolania žalovanej. Uviedol, že žalovaná svoje tvrdenia nepreukázala žiadnym listinným dôkazom, pričom zmena miesta trvalého bydliska z dôvodu predaja nehnuteľnosti na tretiu osobu neznamená, že záväzok, ku ktorému sa zaviazala podpisom Zmluvy zanikol. Žalovaná porušila svoje povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy, pričom platnosť predmetnej Zmluvy nebola v konaní sporná a zmenu miesta trvalého pobytu mala oznámiť právnenému predchodcovi, nakoľko je zrejme, že danou informáciou nedisponoval.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, nakoľko rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, a preto je jeho rozhodnutie vecne nesprávne.

9. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu ide vtedy, ak súd nepoužije správny predpis, alebo ak síce aplikoval správny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že nárok žalobcu je odvodený z dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb - balík služieb dňa 21. 04. 2016, ktorou si žalovaná aktivovala u žalobcu, resp. u jeho právneho predchodcu verejnú telefónnu službu, s pripojením telefónna prípojka TP1, program služby Doma happy XL, s akciovou cenou počas 1 až 30 mesiacov v sume 19,99 Eur mesačne so splatnosťou vopred. Táto služba bola viazaná k miestu Horné Breziny, súp. č. 21, Breziny. Žalobca podal predmetnú žalobu na okresný súd dňa 10. 06. 2020, ktorou sa domáhal zaplatenia žalovanej sumy, a to na základe faktúr č. VS 3787883004 podľa, ktorej žalovaná mala na základe tejto faktúry zaplatiť sumu 23,78 Eur so splatnosťou 18. 08. 2016, na základe faktúry č. VS 5788812175 mala zaplatiť sumu 20,58 Eur so splatnosťou 19. 09. 2016, na základe faktúry č. VS 5789743298 mala zaplatiť sumu 25,57 Eur so splatnosťou 18. 10. 2016, na základe faktúry č. VS 4790675552 mala zaplatiť sumu 45,37 Eur, pri ktorej žalobca uplatňoval len sumu 40,38 Eur, na základe faktúry č. VS 791610390 mala zaplatiť sumu 25,57 Eur splatnú dňa 19. 12. 2019 a na základe faktúry č. VS 8792554983 mala zaplatiť sumu 18,38 Eur splatnú dňa 18. 01. 2017. V

danom prípade teda išlo o sumu vyplývajúcu z jednotlivých faktúr, ktorých splatnosť bola v roku 2016 a jedna z faktúr mala splatnosť dňa 18. 01. 2017.

11. V posudzovanej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá uzatvárala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav.

12. Odvolací uvádza, že aj Zmluva o pripojení a Zmluva o poskytovaní verejných služieb, sú štandardnými formulárovými spotrebiteľskými zmluvami, kde právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná v postavení spotrebiteľa, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľských zmlúv nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zjavné, že na predmetnú Zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia OZ a teda aj ustanovenie § 54a OZ.

13. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

14. Podľa dôvodovej správy k ust. §54a OZ je významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom tohto ustanovenia je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie (bol premlčaný), v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). Cieľom nebolo automatické oslobodenie dlžníka - spotrebiteľa, od plnenia záväzkov, a to ani v prípade, že sú premlčané. Samotné premlčanie totiž spôsobuje zánik právneho nároku, teda spôsobilosti vymáhať svoje právo pred príslušným orgánom a zabezpečiť tak jeho vynútené splnenie prostredníctvom právoplatného rozhodnutia. Avšak len v prípade, že premlčanie dlžník namieta. Ani po premlčaní však samotné právo nezániká, zaniká len právny nárok, teda „procesná podstata“ práva. Naďalej však právo zotrváva v podobe tzv. naturálneho záväzku, teda práva bez procesného potenciálu, ktoré existuje de facto v abstraktnej podobe ako legitímny právny titul. Inými slovami, splnenie záväzku spočíva výhradne na dobrovoľnosti zo strany dlžníka, pričom prijatie tohto plnenia je „kryté“ existenciou naturálneho práva, a teda nie je považované za plnenie bez právneho titulu, a teda za bezdôvodné obohatenie, ktoré je potrebné vrátiť. Druhým rozmerom tohto ustanovenia je zámer zákonodarcu, na tom, aby veritelia vymáhali svoje pohľadávky voči spotrebiteľom v čo možno najkratšom čase. Teda ešte v rámci plynutia premlčacej doby. Zákonodarca tak motivuje veriteľov k vyššej aktivite pri správe svojich pohľadávok a včasnému proaktívnemu konaniu voči spotrebiteľovi. V tomto prípade nejde len o reálnu možnosť zániku alebo straty dôkazov na procesnú obranu spotrebiteľa, ale aj o skutočnosť, že spotrebiteľ je chránený pred vznikom nadmerných úrokov z omeškania v prípade peňažných dlhov. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr.

15. Odvolací súd dáva do pozornosti okresnému súdu rozhodnutie Ústavného súdu SR na neverejnom zasadnutí pléna 12. mája 2021, na ktorom rozhodol vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 5/2021 o návrhu Okresného súdu Martin na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o

súlade ustanovenia § 54a prvej vety OZ v znení neskorších predpisov s Ústavou Slovenskej republiky tak, že návrh odmietol.

16. Keďže prvoinštančný súd sa nezaoberal tak podstatnými skutočnosťami ako je otázka premlčania nároku žalobcu podľa § 54a OZ, ktorá skutočnosť má podstatný vplyv na posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu, je jeho rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení, a to aj napriek skutočnosti, že žalovaná námietku premlčania nevzniesla a uvádzala iné skutočnosti na svoju obranu.

17. Preto odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Úlohou súdu prvej inštancie bude následne sa zaoberať otázkou, či nedošlo k premlčaniu nároku žalobcu vzhľadom na splatnosť jednotlivých faktúr v roku 2016 a 2017, pričom uvedenú skutočnosť posúdi vzhľadom k dátumu podania žaloby žalobcu. Na základe posúdenia tejto podstatnej skutočnosti sa bude zaoberať, či je nárok žalobcu dôvodný, teda či nie je premlčaný, ale aj ďalšími prípadnými námietkami žalovanej, ktorá je slabšou stranou sporu.

19. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.